

ИНТЕРВЈУ: генерал-мајор ДУШКО ЖАРКОВИЋ, командант РВ и ПВО

„Летећи тенкови” слећу на Аеродром „Морава”

Борбени хеликоптери Ми-35 стижу из Русије до краја године

Фото EPA/Sericaei Ilnitsky

Милан Галовић

Ловачка авијација је практично спасена захваљујући опремању авионима „миг 29” из Русије и Белорусије и улагању у њихову модернизацију. Хеликоптерска флота се обнавља набавком хеликоптера као што су „Ербасов” Х-145М, који спада у ред најмодернијих хеликоптера, и моћни Ми-35, кога зову и „летећи тењк” или „летећа топовњача”.

Очекује се набавка још неких система наоружања, а било је неких догађаја који су остали далеко од пажње јавности, као што је увођење авиона „ласта” у оперативну употребу, што је од посебног значаја јер је реч о ваздухоплову домаће производње.

Ловачка авијација и ракетне јединице противваздухопловне одбране успешно су у јуну извеле гађање циљева у ваздушном простору у Бугарској.

Више него довољно повода за разговор с генерал-мајором Душком Жарковићем, командантом Ратног ваздухопловства и противваздухопловне одбране (РВ и ПВО), што је и његов први интервју медијима изван војног система информисања.

Фото МЦ „Одбрана”/Јово Мамула

Војска Србије је преузела први „Ербасов” хеликоптер Х-145М произведен у Немачкој. Шта за РВ и ПВО значи тај догађај у обнављању хеликоптерске флоте?

Опремање хеликоптерима Х-145М је веома значајно за РВ и ПВО, а самим тим и за Војску Србије. Реч је о савременом вишенаменском хеликоптеру, који ће знатно повећати способност извођења вертикалног маневра пре свега специјалних јединица, али и способност непосредне ваздухопловне подршке јединицама копнене војске у извођењу операција. Нажалост, све смо више изложени елементарним

непогодама где је потребна брза реакција, а у појединим случајевима и једина могућност пружања помоћи угроженом становништву је из ваздушног простора. Због изузетних карактеристика овај хеликоптер ће имати пуну примену у извршавању задатака из треће мисије Војске Србије – помоћ становништву у случају елементарних непогода и природних катастрофа. Поред ових задатака, а на основу споразума са Директоратом цивилног ваздухопловства РВ и ПВО заједно са МУП-ом обезбеђује непрекидно дежурство дела хеликоптерских снага, 24 сата дневно 365 дана у години, за потребе трагања и спасавања.

страна 9

ИНТЕРВЈУ: генерал-мајор ДУШКО ЖАРКОВИЋ, командант Ратног ваздухопловства и противваздухопловне одбране

„Летећи тенкови” слећу на Аеродром „Морава”

Са прве стране

Ови хеликоптери биће употребљени и за реализацију овог задатка. Опремање наведеним хеликоптером је и технолошки искорак за РВ и ПВО, тако да сад с пуним правом можемо истаћи да идемо у корак са савременим ваздухопловствима и да пратимо трендове у развоју савременог ваздухопловства. Веома је значајно да ће на овај хеликоптер бити интегрисано наоружање произведено у Србији, што је привукло велику пажњу на аеро-митингу у Буржеу, где је приказан хеликоптер и наоружање којим ће бити опремљени „Ербасови” хеликоптери.

Колики је изазов за РВ и ПВО опремање новим ваздухопловима? Опремање новим ваздухопловима је сложен процес који се реализује у неколико фаза. Прво се обавља детаљна анализа тренутних и потребних способности, на основу чега се врши избор ваздухоплова који ће обезбедити достизање задатих способности. Након избора и потписивања уговора крећу интензивне припреме у јединици која ће бити опремљена новим ваздухопловом. Прво се врши избор пилотског и техничког састава који ће завршити преобуку за нови тип ваздухоплова. Након избора људства, у сарадњи са Војном академијом, организовали смо курсеве страних језика на којима ће се реализовати преобука. Сада већ, а у односу на постигнуте резултате, са сигурношћу могу констатовати да смо извршили избор квалитетног кадра, а определили смо се тежишно за млађи кадар пред којим је перспектива и који ће обезбедити вишегодишњу експлоатацију средстава. Ради потпуног разумевања, наглашавам да је завршетак преобуке само почетни корак у осposобавању како пилотског, тако и техничког састава, да је то дуготрајан процес, који траје и по неколико година. Да би се обезбедили потребни услови за смештај и одржавање новонабављених ваздухоплова на Аеродрому „Наредник-пилот Михајло Петровић” се завршава хангар, и ово је први објект који се гради на том аеродрому после НАТО агресије, у којем ће постојати потребни услови за чување и одржавање ових хеликоптера. Истовремено, на Аеродрому „Пуконик-пилот Миленко Павловић” гради се надстрешница за дежурну пару ловачке авијације.

Да ли ће немачки стручњаци долазити у Србију?

Свакако, како је то дефинисано и уговором, постоји гарантни рок за одржавање хеликоптера за време којег ће у Србији боравити немачки стручњаци у циљу отклањања евентуалних неисправности. Део преобуке летачког састава планиран је у нашој земљи, што подразумева боравак немачких пилота у Србији.

Када ће из Русије стићи јуришни хеликоптери Ми-35?

Очекујемо да хеликоптери Ми-35 буду испоручени до краја 2019. године. Управо ових дана екипа наших стручњака реализује део активности на фабричком пријему којим је установљено да се процес опремања реализује планираном динамиком. Летачки и технички састав се налази у саставу борбене хеликоптерске ескадриле размештене на Аеродрому „Морава” код Краљева. Четири хеликоптера можда бројчано не

звучи много, али када се има у виду њихова ватрена могућност, то је знатан допринос у подизању способности јединице за извршавање задатака ваздухопловне ватрене подршке. Поред ових хеликоптера, ми у употреби имамо и борбене хеликоптере „гама” (војни назив за „газелу” – прим. аут.), који су се до сада показали веома ефикасним. Наш циљ у будућности је свакако ескадрила савремених борбених хеликоптера.

Да ли је у току модернизација авиона „миг 29”?

Процес опремања авионима „миг 29” има три фазе, а управо трећа фаза представља процес модернизације. Прва фаза је у потпуности завршена, друга фаза је тренутно у току, а у последњем кварталу ове године почиње и фаза модернизације. Након завршене модернизације, авиони „миг 29” ће бити на нивоу најсавременијих ваздухоплова у свету, који ће у потпуности

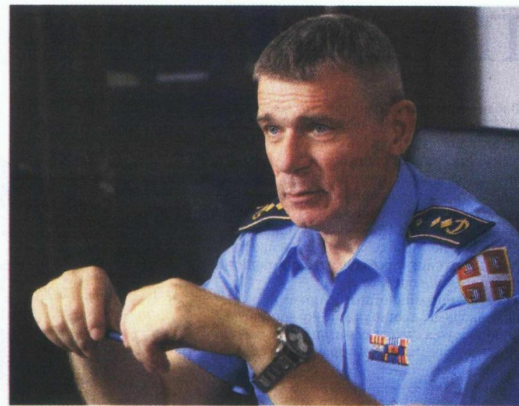

фото МЛ „Обрана” / Јово Мамула

”

Иако смо модернизовали ракетне системе „куб” и „нева”, неопходна је и набавка нових, с далеко бољим борбеним могућностима

обезбедити контролу и заштиту суверенитета ваздушног простора Србије, као и заштиту снага Војске Србије у извођењу операција.

Ракетне јединице недавно су успешно провериле своју обученост на полигону Шабла у Бугарској. И са-

ваздушном простору. Иако смо у модерну модернизовали постојеће системе, неопходна је и набавка нових, са далеко бољим борбеним могућностима. Јелан од основних циљева модернизације, али и ремонта ових система, јесте да се продужи њихов век употребе. На гађању у Бугарској видело се да су ови системи и даље ефикасни. Све мете које су планиране да се гађају на полигону су – уништене.

У Бугарској смо имали прво гађање „стрелом 2М”, лаким ракетним системом, после 15 година. Недавно је најављена набавка француског лаког система ПВО „мистрал”. Какав је значај тих система?

Ракетни системи малог домета „стрела 2М” и „шило” показали су се веома ефикасним током НАТО агресије на нашу земљу. Ови системи су лаки за руковање, брзо покретни, ефикасни по циљевима који лете на малим висинама и циљевима мале одразне површине, а првенствено се користе за одбрану мањих, „тачкастих” објеката, као и јединица које поседују знатне маневарске способности. Сведоци смо да је данас један од тежишних правца у развоју ваздухопловства на беспилотним летилицама, ваздухопловима мале одразне површине који користе прикривен долет и дејствују са малих висина, што управо и даје на значају овим средствима. Поред ова два ракетна система малог домета наше јединице су опремљене и противавионским топовима калибра 30 и 40 мм. Након опремања јединим од најсавременијих ракетних система „мистрал” и увођењем у оперативну употребу нашег система „пасаре”, чији је развој у завршној фази, биће знатно подигнута способност наших јединица за непосредну противваздухопловну одбрану.

фото ЕРА/Sergei Ilinskiy

”

Четири хеликоптера можда бројчано не звучи много, али то је знатан допринос подизању способности јединице

Комисија утврђује уроке удеса „газела”

Због чега је недавно дошло до удеса хеликоптера „газела” код Алексинца? То је нешто на шта ниједно ваздухопловство није имуно, а тенденција је да се смањи на најмању могућу меру. У овом тренутку још је рано говорити о узроцима. Њих ће утврдити независна комисија коју је формирала Команда 98. ваздухопловне бригаде у складу са прописима којима је ова област у нашем ваздухопловству прецизно регулисана. Оно што сад могу да кажем је да се пилот и техничар осећају добро, да нису имали скоро никаквих повреда, што је најважније. Истичем да сам веома задовољан брзом реакцијом свих служби у транспорту и збрињавању чланова посаде.

ми сте „ракеташ”, да ли ће ове јединице ПВО ускоро дочекати нека нова средства?

Последње опремање, за то време савременим ракетним системима „куб” и „нева” било је средином осамдесетих година 20. века. Период од 30 година је дуг и много се шта променило у технолошком смислу везано за савремене ваздухоплове, ваздухопловна убојна средства, али и за системе за дејство по циљевима у